

V a l t i o n e u v o s t o n päätös Elenia Oy:n hakemukseen saada kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetussa laissa (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) tarkoitettu lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa (Eteläportti–Sääksvuori–Kinkomaa).

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 2019

Elenia Oy (jäljempänä hakija) on pyytänyt lupaa saada lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 110 kV sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Jyväskylän kaupungissa ja Muuramen kunnassa.

Lunastus alkaa Jyväskylän kaupungissa sijaitsevalta kiinteistöltä Keljonkankaan sähköasema 179-21-148-3 ja päättyy Muuramen kunnassa sijaitsevalle kiinteistölle Riuttala 500-402-71-84. Johdon pituus on 4,9 kilometriä, josta 1,8 kilometriä on maakaapelia.

Jyväskylän kaupungin etelä- ja lounaispuolisten alueiden sähköjakelua palvelee nykyisellään hakijan omistama säteittäinen Keljo–Mäntylä voimajohto. Alueen suurjännitteisen jakeluverkon kehittämiseksi hakija rakennuttaa uuden 110 kV voimajohtoyhteyden Jyväskylän Energia Siirto Oy:n Eteläportin sähköasemalta hakijan Kinkomaan 110 kV kytkinlaitokselle. Uusi voimajohtoyhteys toteutetaan osin maakaapelilla ja osin ilmajohtona hyödyntäen nykyisiä voimajohtoreittejä. Rakennettavalla kytkinlaitoksella ja 110 kV voimajohtoyhteydellä varmistetaan Jyväskylän, Muuramen, Korpilahden ja Petäjaveden alueiden sähköjakelun varmuutta normaali- ja poikkeustilanteissa.

Hakijan on tarkoitus rakennuttaa 1,8 kilometrin pituinen 110 kV maakaapeli Eteläportti–Kaijanlampi sekä 3,1 kilometrin pituinen 110 kV voimajohto Kaijanlampi–Sääksvuori–Kinkomaa väleille. Voimajohto on suunniteltu olemassa olevan Keljo–Säynätsalo voimajohdon pohjoispuolelle. Jyväskylän kaupunki on huomionnut kaavoissaan rakennettavan johdon tilavarauksena.

Lunastettavaksi alueeksi tarvitaan maakaapelille kuusi metriä leveä johtokäytävä, jonka keskellä maakaapeli kulkee. Kaapelin molemmille puolille tulee kolme metriä leveä lunastusalue. Tehtävien töiden ajaksi on maanomistajien kanssa sovittu lisäksi neljä metriä leveä työalue mo-

lemmin puolin johtokatua. Maakaapeli kulkee osittain nykyisen Keljo–Säynätsalo johdon johtokadulla, jolloin johto voidaan sijoittaa nykyisen reunavyöhykkeen alueelle. Tältä osuudelta päivitetään ainoastaan johtoalueen rakennusraja ulottumaan reunavyöhykkeen ulkorajaan. Maakaapelin rinnalle samaan kaivantoon sijoitetaan myös tiedonsiirtoyhteys.

Ilmajohdolle tarvitaan nykyisen Keljo–Säynätsalo linjan pohjois-/itäpuolelle 16 metrin lisäalue nykyisen lunastusalueen rinnalle. Kokonaisuudessa lunastettava alue tulee olemaan 62 metriä. Samalla nykyisen Keljo–Säynätsalo johdon rakennusraja päivitetään reunavyöhykkeen ulkoreunaan nykykäytäntöjen mukaisesti ja voimalinjan ympäristön turvaamiseksi.

Energiavirasto on myöntänyt johdolle hankeluvan 9.1.2019.

Hankkeesta on tehty ympäristöselvitys. Selvitysalueella ei havaittu merkittäviä lajistollisia arvoja kasvillisuudessa tai eläimistössä, ja hankkeen vaikutukset tältä osin arvioidaan vähäisiksi. Ilmajohdo- osuudella on alueita, jotka sisältävät uhanalaisia luontotyyppisiä ja vesilain muuttamiskiellon alaisia kohteita. Sääksvuoren lähteikön alue on huomioitu suojelukohteena myös Jyväskylän maankäytön suunnittelussa. Ilmajohdon rakentaminen haitalliset vaikutukset ulottuvat mahdollisesti näille kohteille, vaikka esimerkiksi Sääksvuoren lähde jää täpärästi linjan reuna-alueen ulkopuolelle. Vaikutuksia lieventää kohteiden melko heikko edustavuus ja ihmistoimintojen värittävä historia.

Pyydetyt lausunnot

Keski-Suomen ELY-keskus on todennut, että hankkeeseen ei tarvitse soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Voimajohtohankkeen vaikutusalueella ei ole sellaisia tiehankkeita, jotka vaikuttaisivat hankkeen toteuttamiseen.

Keski-Suomen liitto on todennut, että hanke on maakunta-kaavan mukainen eikä sille ole maakuntakaavallisia esteitä.

Jyväskylän kaupunki on todennut, että alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Jyväskylän kaupungin yleiskaava. Yleiskaavan voimalinjamerkintä on ilmajohdon mukainen mutta maakaapelireitin kohdalla vastaavaa merkintää ei ole koko suunnitellun maakaapelin reitin osalta. Asemakaavassa ilmajohdoille on varattu 53 metriä leveä vaara-alue (v), joka kulkee lähivirkistysalueella (VL) ja kaavallisen katualueen (Kotiliedenkatu) yli. Eteläväylän pohjoispuolella maakaapeli sijoittuisi asemakaavalliselle teolli-

suus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialueelle (TL-1) ja suojaviheralueelle (EV), jolle on rajattu alueen osa (s-1), jonka kaavamääräys: ”Alueen osa, joka kuuluu luonnon-suojelulain 49 §:n perusteella suojeltuun liito-oravan revii- rin. Puusto tulee säilyttää tai sitä tulee hoitaa niin, että liito-oravan pesäpuut, niitä suojaavat puut ja ravintopuusto säilytetään.” Eteläväylän kohdalla kaapeli alittaisi asema- kaavan mukaisen katualueen. Eteläväylän eteläpuolella kaapeli sijoittuisi huoltoasema- ja liikerakennusten korttelialueelle (KLH), lähivirkistysalueelle (VL/s), jossa kasvis- to tulee säilyttää, suojaviheralueelle (EV), jossa puusto tulee säilyttää sekä kaavoittamattomalle alueelle.

Ilmajohdon korvaaminen maakaapelilla pohjavesivaikutteisten vesiluonto-tyyppien alueella kaventaisi johtolinja- aluetta ja on luontoarvojen turvaamisen kannalta parempi ratkaisu. Liito-oravan revii-riin ydinalueisiin kuuluva ase- makaavan s-1 -alueen raja sijaitsee noin 7 metrin päässä LT-alueen reunasta. Tällä kohtaa maakaapelilinjalle ei ole varattavissa työaikaista lisätilaa.

Elenia Oy on viime vuosina muuttanut ilmajohtoja sää- varmemmiksi maakaapeleiksi. Maakaapelit ovat käyttö- varmempia ja niiden käyttöikä on ilmajohtoa pitempi. Maakaapelin investointikustannus on suurempi kuin ilma- johdon, mutta kun otetaan huomioon ylläpitokustannukset ja sähkökatkojen aiheuttamat kustannukset koko johdon elinajalta, maakaapeli ei ole ilmajohtoa kalliimpi. Lisäksi kaupunkialueella, joksi Sääksvuori, Kaijanlampi ja Kel- jonkangas voidaan lukea, on maakaapelointi ilmajohtoa parempi myös maisemallisesti ja asumisviihtyisyyden kan- nalta. Siten myös nykyisen ilmajohdon maakaapelointi ja varsinkin uuden johtoyhteyden maakaapelointi olisi perus- teltua. Erityisesti maakaapelointia edellyttävät tiedossa olevat luontoarvot.

Maakaapelointi mahdollistaa sen, että sähköverkko on pa- remmin suojattu sääilmiöiltä ja ilkeivallalta. Kaapeleilla on vikoja huomattavasti harvemmin kuin avojohdoilla. Ilma- johdoilla lisäkustannuksia tuovat myös sen elinkaaren ai- kana tapahtuvat ylläpito- ja huoltotyöt. Maakaapeli aiheut- taa maan pinnalle suuremman magneettikentän kuin vas- taava ilmajohto, mutta maakaapelin aiheuttama magneetti- kenttä ulottuu vain muutaman metrin etäisyydelle kaapelis- ta. Avojojohdoilla magneettikenttä ulottuu huomattavasti pi- demmälle. Maakaapeli ei myöskään aiheuta maan pinnalle sähkökenttää, toisin kuin vastaava avojohdo. Vaikka voi- majohdojen synnyttämät sähkö- ja magneettikentät eivät ole koskaan niin voimakkaita, että ne aiheuttaisivat väli- töntä haittaa ihmisille, on kuitenkin olemassa epäilyjä siitä, että pitkäaikainen altistuminen sähkö- ja magneettikentille voisi aiheuttaa terveysriskin. Kaapeleiden käyttö on jo pit-

kään ollut ainoa vaihtoehto sähköverkon rakentamiselle Euroopassa suurkaupunkien alueilla. Käyttövarmuuden parantaminen ja ympäristölliset asiat ovat johtaneet siihen, että sähköverkkoa kaapeloidaan myös taajamissa sekä niiden reuna-alueilla, joskus myös taajamien ulkopuolella.

Jyväskylän kaupunki on vaatinut, että suunniteltu 110 KV voimajohto tulee toteuttaa maakaapelointina Kaijanlamelta Sääksvuoren kytkinlaitokselle saakka. Liito-oravan reviiiriin ydinalueisiin kuuluvan asemakaavan s-1 -alueen kohdalle maakaapelilinjalle ei ole varattavissa työaikaista lisätilaa. Kaijanlammen kohdalla työnaikainen lisätila tulee minimoida, jotta haitalliset vaikutukset jäisivät mahdollisimman vähäiseksi.

Muuramen kunnalla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Keski-Suomen museolla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Maanomistajien kannanotot

Hanke kohdistuu 22 kiinteistön alueeseen. Kyseisten kiinteistöjen omistajille ja käyttöoikeuden haltijoille on varattu tilaisuus antaa lausuntonsa hakemuksesta siten kuin lunastuslain 9 §:n 4 momentissa säädetään.

Marko Haapakoski ja Jaana Nyman ovat vaatineet, että hakemus tulee ensisijaisesti hylätä ja toissijaisesti myöntää lunastuslupa ilmajohdon sijasta maakaapelina myös Sääksvuoren asuntoalueen kohdalla. Lupaharkinnassa on otettava huomioon, että alueen asemakaava on tältä osin vanhentunut ja että nykytilanteessa vuonna 2019 sähkölinjoille ei tehtäisi varauksia asemakaavassa näin lähelle asuintontteja. Uudella ilmajohdolla on alueen asukkaille luonnollisesti merkittävä jokapäiväinen haitallinen maise-mallinen vaikutus minkä lisäksi toisen ilmajohdon rakentaminen kyseiselle alueelle vaikeuttaa merkittävästi alueen asemakaavassa osoitettujen viheralueiden käyttömahdollisuuksia (terveysvaikutukset johtoaukealla oleskelusta). Lisäksi asemakaavassa rakentamiseen osoitetut alueet (omakotitontit) on kaavoitettu niin lähelle johtoaluetta, etteivät vaaditut turvaetäisyydet täyty.

Samu ja Laura Martinmäki ovat vaatineet, että voimalinja tulee toteuttaa kokonaisuudessaan maakaapelina, koska voimalinja kulkee erittäin lähellä heidän omakotitaloaan ja tonttiaan. Harkinnan arvoinen ratkaisuvaihtoehto olisi se, että voimalinja rakennettaisiin maakaapelina nykyisen olemassa olevan ilmajohdon länsipuolelle eikä suunnitelman mukaisesti itäpuolelle, jossa nykyisen ilmajohdon välittö-

mässä läheisyydessä sijaitsee paljon asutusta. Länsipuolella ei ole asutusta ilmajohdon välittömässä läheisyydessä.

Hakijan vastine

Hakija on todennut, että Jyväskylän kaupunki toimii hankealueen kunnallisena toimijana sekä muutamilla linjan kiinteistöillä maanomistajana. Haapakosken, Nymanin ja Martinmäkien kiinteistöt eivät ole lunastettavalla alueella, mutta on oletettavaa, että rakennettavasta linjasta kohdistuu näille kiinteistöille maisemahaittaa. Hakija on tarkastellut esitettyjä vaihtoehtoja ja arvioinut tätä kautta hankkeen toteuttamistapaa. Hakija on kuitenkin päätenyt hakemaan lunastuslupaa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, jolloin voimalinja kulkee ilmalinjana Kaijanlampi-Sääksvuori välillä, Keljo-Säynätsalo linjan itäpuolella. Perusteluna tälle hakija on todennut, että rinnakkaiselle johdolle on ollut kaavassa varaus ja nykyinen suunnitelma vastaa kaavavarauksessa ollutta tilantarvetta. Alueelle on kaavoitettu asuinrakennuksia lähimmilleen noin 36 metrin etäisyydelle johdon keskilinjasta, jolloin johtokadun ja kiinteistön rakennusrajan väliin jäävä puustovyöhyke on noin 23 metriä, minkä hakija katsoo riittäväksi. Vaadittu lisätilantarve ilmajohdolle on 16 metriä, jolla pystytään edelleen turvaamaan alueen luontoarvot.

Syntyviin magneettikenttiin voidaan vaikuttaa vaimentavasti suunnittelemalla vaihejärjestys peilisyymmetrisesti olemassa olevaan linjaan nähden (40 metrin etäisyydellä alle 0,4 μ T). Magneettivuontiheyden voimakkuus tonteilla tulee alittamaan STUK:n suositusrajat. Asiasta on tehty kohdennettu laskelma yhdelle kiinteistölle syksyllä 2018. Aliluonnollisella teholla suurimman osan ajasta käyvä maakaapeli toimii sähkötekniisesti huomattavana loistehon tuottajana, jonka vuoksi syntyvä loisteho aiheuttaa haasteita verkon käytön kannalta. Lisäkaapelointi aiheuttaa suuremmat kustannukset ilmajohdon rakentamiseen verrattuna. Ilmalinjan ympäristössä on jatkossakin mahdollista liikkua poluilla, sienestää ja marjastaa sekä hyödyntää virkistyskäyttöön jokamiehenoikeuksien nojalla. Uusi linja tulee olemaan samanlaisella rakenteella kuin nykyinen linja, jolla on pyritty minimoimaan maisemallinen vaikutus. Hankkeesta on aloitettu neuvottelut Jyväskylän kaupungin kanssa kesällä 2017, jolloin alustava linjasuunnitelma on esitelty. Keljo-Säynätsalo johdon länsipuoli on kaavavarauksen ulkopuolella ja Jyväskylän kaupunki on kaavoittanut tälle alueelle asuinalueen. Lisäksi alue on profiililtaan korkeaa maastoa, mikä johtaisi maisemahaitan vaikutusalueen laajentumiseen.

Hankkeen merkitys on sähkönjakelun turvaamisen kannalta merkittävä. Hakija on myös todennut, että 110 kV ver-

kossa aiheutuneet pitkät sähkökatkokset ovat harvinaisia suuren puuttoman johtoalueen ansiosta, minkä vuoksi ne ovat itsessään säävarmoja. Ilmajohdon kunnonvalvonta on myös helpompaa toteuttaa, kun välttyään kaapeleiden häviökerroin- ja osittaispurkausmittauksilta.

Valtioneuvosto on käsitellyt hakemuksen ja todennut, että hanke on yleisen tarpeen vaatima ja että omaisuuden lunastus on tarpeen hankkeen toteuttamisessa sekä että johtosuunta on tarkoituksenmukainen. Johdon toteuttaminen ilmalinjana välillä Sääksvuori–Kaijanlampi on hakijan esittämistä teknistaloudellisista syistä perusteltua.

Tämän vuoksi valtioneuvosto on harkinnut oikeaksi lunastuslain 4 §:n nojalla antaa Elenia Oy:lle luvan hakemuksen ja siihen liitetyn kartan mukaisesti lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 110 kV sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Jyväskylän kaupungissa ja Muuramen kunnassa. Lunastus alkaa Jyväskylän kaupungissa sijaitsevalta kiinteistöltä Keljonkankaan sähköasema 179-21-148-3 ja päättyy Muuramen kunnassa sijaitsevalle kiinteistölle Riuttala 500-402-71-84. Johdon pituus on 4,9 kilometriä, josta 1,8 kilometriä on maakaapelia. Johtoaukean leveys on 26 metriä ja maakaapelin kohdalla kuusi metriä. Ilmajohdon johtoaukean kummallekin puolelle lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joilla kasvavien puiden korkeus on rajoitettu siten, etteivät ne aiheuta vaaraa johdolle.

Johdon omistajalla on sähköä ja tiedon siirtämiseen tarpeellisten johtojen, pylväiden ja muiden laitteiden rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten oikeus:

- 1) pystyttää ja pitää johtoaukealla sähkönsiirtojohto pylväineen, johtoköysineen ja muine laitteineen sekä tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen,
- 2) suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille,
- 3) pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon,
- 4) poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämistä tai sinne pystyttämisestä ei ole erikseen sovittu,
- 5) sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa.
- 6) merkitä reunavyöhykkeellä sekä erityisestä syystä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka korkeutensa takia saattavat olla vaarallisia johdon säilymiselle, ja kaataa tällaiset puut, jollei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.
- 7) Johdon omistajan lukuun työskentelevillä henkilöillä on oikeus jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin pylväältä toiselle. Hakijalla on oikeus tätä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä sekä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemi-

seen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa omaisuuden luovuttajan oikeuksia seuraavasti:

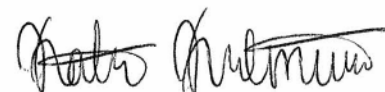
- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväsrakenteita. Etäisyys luetaan ojan tai kaivauksen luhistumatosta reunasta.
- 4) Johtoaukealla ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa 23 metriä lähemmäksi johdon keskilinjaa. Olemassa olevan Keljo-Säynätsalo 110 kV johdon rakentamisraja siirretään reunavyöhykkeen ulkoreunaan.
- 5) Reunavyöhykkeillä kasvavat puut saavat johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkeita ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampia kuin puiden etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n nojalla lunastustoimituksessa tarkemmin määrättäväksi.

Hakija on ennakkohaltuunottolupaa pyytäessään esittänyt, että johto on tarkoitus rakentaa vuosien 2020–2021 aikana. Koska hankkeella on kiire, valtioneuvosto on harkinnut oikeaksi lunastuslain 58 §:n nojalla myöntää hakijalle oikeuden ottaa haltuunsa lunastettavan omaisuuden ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa (ennakkohaltuunottolupa).

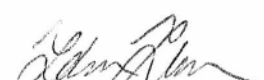
Lunastuslupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää tiedoksisaannista. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Lunastuslain 87 §:n mukaan ennakkohaltuunottoluvan myöntämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea valittamalla muutosta.

Elinkeinoministeri

Katri Kulmuni

Ylitarkastaja

Johanna Juvonen

TIEDOKSI

Maanmittauslaitos
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen liitto
Jyväskylän kaupunki
Muuramen kunta
Elenia Oy
Maanomistajat

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan, asiamiehen tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 500 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
puhelinvaihe: 029 56 40200
telefax: 029 56 40382
sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

